

METODA GLENNA DOMANA NAUKA CZYTANIA DLA MAŁYCH DZIECI

Metoda Glenn Domana powstała na przełomie lat 60. i 70. XX wieku. **Inaczej określa się ją jako metodę czytania globalnego.** Nie jest to jednak metoda służąca wyłącznie usprawnieniu nauki czytania. Glenn Doman opracował wiele różnych metod, które miały pomóc dzieciom z porażeniem mózgowym. Docelowo jednak metodę Glenn Domana stosuje się nie tylko w odniesieniu do maluchów z zaburzeniami neurologicznymi, ale także do dzieci z normą intelektualną, by w jak najbardziej optymalny sposób stymulować wrodzony potencjał mózgu.

Metodę Glenn Domana można stosować po prostu do rozwoju inteligencji małego dziecka. Doman wychodził bowiem z założenia, że im wcześniej rozpocznie się proces nauczania szkraba, tym będzie on efektywniejszy, szybszy i łatwiejszy, dlatego propagował ideę, by naukę czytania rozpocząć już w wieku niemowlęcym.

Na czym dokładnie polega metoda Domana?

Glenn Doman postulował ideę nauki dziecka od najmłodszych lat, a nawet miesięcy, bo wówczas mózg maluszka jest najbardziej chłonny i ma największe potencjalne możliwości rozwoju. Do szóstego roku życia dziecko łatwiej i szybciej chłonie nowe informacje. Poza tym, dziecko uczy się wówczas polisensorycznie, czyli wielozmysłowo, smakując, wachając, dotykając, widząc i czując. Analizując całe życie człowieka, najwięcej i najszybciej uczymy się w najmłodszym okresie. Jako niemowlęta uczymy się chodzić i mówić. Doman doszedł do wniosku, że gdyby od najwcześniejszych lat życia rozpocząć naukę czytania, proces kształcenia stałby się czymś naturalnym i bezwysiłkowym, a przede wszystkim stymulowałby mózg do bardziej dynamicznego rozwoju.

Na czym, według Domana, miałyby polegać nauka czytania małego dziecka?

Program nauki globalnego czytania Doman określał jako „zabawę w czytanie”. Przed rozpoczęciem nauki należy zadbać o wytworzenie atmosfery radości i entuzjazmu oraz o szybkie eksponowanie kolejno prezentowanych słów.

Nauka czytania według Glenn Domana składa się z pięciu etapów:

1. **Nauka pojedynczych wyrazów** – słowa trzeba napisać na białych tekturowych kartonikach o wymiarach około 10 x 60 cm. Litery powinny mieć wysokość 8 cm. Czcionka powinna być drukowana, koloru czerwonego, gdyż ten kolor najlepiej przyciąga wzrok małego dziecka. Na początku prezentujemy słowa znane i przyjemne dla malucha, np. imiona rodziców, imię dziecka, nazwy przedmiotów z otoczenia, np. mama, tata, kocyk, łóżko – pojedyncze słowo na odrębnym

kartoniku. Najpierw wprowadza się rzeczowniki, potem czasowniki (np. pije, biega, siedzi), a na końcu przymiotniki (np. duży, mały, ładny, brzydki). Proces nauki czytania rozpoczyna się od ekspozycji i przeczytania na głos dziecku pięciu słów (jedno słowo na sekundę) trzy razy w ciągu dnia. Pięć słów to jeden zestaw. Codziennie dokłada się jeden zestaw, czyli kolejne 5 nowych wyrazów;

2. **Nauka wyrażen dwuwyrazowych** – na tym etapie łączy się pojedyncze słowa w pary, zestawiając dwa kartoniki ze sobą, np. mama kocha (rzeczownik + czasownik), duży dom (przymiotnik + rzeczownik);
3. **Nauka prostych zdań** – wielkość czcionki należy stopniowo zmniejszyć z 8 do 5 cm. Stosuje się kombinacje słów, które już wcześniej dziecko widziało i słyszało, np. „Dom jest duży”. Codziennie wprowadza się dwa nowe zdania;
4. **Etap rozbudowanych zdań** – na tym etapie wprowadza się zaimki: pod, nad, za, w, na itp. Litery trzeba zmniejszyć do 3,5 cm tak, by całe zdanie mogło zmieścić się na jednym kartoniku. Wprowadza się też czarny kolor czcionki, zamiast czerwonego;
5. **Czytanie książeczek** – najlepiej, by były to książeczki wykonane domowym sposobem, a treść książeczki dotyczyła samego dziecka. Wymiar takiej książeczki powinien wynosić 20 x 45 cm. Na każdej stronie powinno znajdować się zdanie dotyczące malucha, np. „Ola je”, a na następnej stronie rysunek obrazujący przeczytane wcześniej zdanie. Książeczkę powinno się czytać dwa lub trzy razy dziennie. Książeczkę można rozbudowywać o nowe strony i rysunki.

Metoda Glenna Domana nie zawęża się tylko do nauki czytania przez zabawę, ale można ją zastosować również do nauki matematyki. Stosuje się wówczas kartoniki z czerwonymi kropkami i cyfrą, która obrazuje ich ilość. Na tej bazie dziecko może nauczyć się nie tylko samych cyfr czy liczb, ale również operacji matematycznych – dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia i rozwiązywania zadań.

Reguły nauczania według Glenna Domana

By nauka była skuteczna, na dziecko nie wolno wywierać presji, popędzać go ani krytykować, by maluch się nie zniechęcił i nie stracił motywacji.

Jakie jeszcze inne zasady, według Glenna Domana, są gwarantem sukcesu dziecka?

- Każdą sesję powinien charakteryzować entuzjazm, radość i zaangażowanie.
- Naukę najlepiej zacząć z jak najmłodszym dzieckiem.
- Naukę należy traktować jako świetną zabawę.
- Do nauki podchodzić można tylko wtedy, gdy matka i dziecko są zdrowi, wypoczęci i szczęśliwi.
- Informacje należy prezentować szybko.
- Do dziecka trzeba mówić wyraźnie, głośno i z entuzjazmem.
- Nauka powinna mieć charakter systematycznych sesji.
- Materiały do nauki powinny być duże, wyraźne i estetyczne.
- Naukę trzeba zakończyć przed tym, jak dziecko się znudzi i samo zechce zakończyć sesję.
- Nie wolno kontrolować dziecka, sprawdzać ani kwestionować wyników nauczania.

Według Domana, sprawdzanie osiągnięć dziecka jest zaprzeczeniem nauki i nie należy tego robić, gdyż świadczy to o braku szacunku i zaufania do malucha. Dziecko czuje, że rodzice nie wierzą w jego umiejętności, dopóki on ich nie udowodni – w ten sposób spada motywacja do pracy.

Metoda Glenna Domana stanowi ciekawą alternatywę dla tradycyjnych metod nauczania i umożliwia utożsamienie procesu nauki z zabawą.